

Z.Nr.Szt.Gen. 4083 /VI.

ODDZIAŁ VI.

ŚCIŚLE TAJNE

Trzymać pod zamknięciem

Fabrykacja amunicji w Szwajcarji.

Warszawa, dnia 17.kwietnia 1919 r.

684/5.

O fabrykacji amunicji w Szwajcarji podczas wojny podaje się jak następuje :

Fabryki w Szwajcarji niemieckiej pracowały przeważnie dla Niemców, we francuskiej zaś dla Ententy.-

Znane są firmy następujące:

1/ Vereinigte Stahlwerke A.G. Schaffhausen wyrabiało dla łodzi podwodnych Diesel motory od 10 - 15 sztuk tygodniowo.-

2/ Dawniejsza fabryka obuwia Ger. Weil w Kreuzlingen wyrabiała dla Niemców gilzy dla patronów karabinowych, produkcja dzienna wynosiła od 3 - 5 tysięcy sztuk.-

3/ Blechembalagenfabrik Gebr. Delhoff w Turgi wyrabiała dla Niemców miary stalowe dla karabinów, produkcja dzienna wynosiła około 500 sztuk.-

4/ Oscar Konrad et.C-o - dawniejsza fabryka zegarków w Biel - wyrabiała dla Niemców głowy zamkowe dla ręcznych granatów; produkcja tygodniowa wynosiła około 5.000 sztuk.-

5/ Stahl Gieserei Neuhausen A.G. in Neuhausen wyrabiała dla Niemców gilzy dla armat kalibru od 10 - 15 cm.; produkcja tygodniowa około 2 tys. sztuk.-

Wypada jeszcze zauważyć, że znajdują się jeszcze innego rodzaju małe fabryki amunicji w Szwajcarji, którym te większe wyżej wymienione firmy oddawały na akord robotę.-

Takie fabryczki znajdują się w Aarau, Baden, Flandil, Uznach, Solothurn, Basel. Przy ich pomocy mogły wyżej wymienione firmy wyrabiać taką ilość amunicji.

Materiału i węgla dostarczały Niemcy, ponieważ Szwajcarja tych surowców nie posiada. Szwajcarja musiała wzamian za to dostarczać innych towarów.-

Tych samych surowców dostarczała Koalicja dla fabryk, które dla niej pracowały.-

Największą z fabryk pracujących dla Koalicji jest firma Jules Bloch w Chaux de Fonds.-

O obrocie tej firmy świadczą podatki wynoszące rocznie kilkadziesiąt milionów franków.-

Robotnikom płacono 5 - 15 franków dziennie.-

Mechanicy pobierali do 30 franków dziennie.- /Źródło

B.W./.-

O t r z y m u j e :

Sześć Sztabu, Główne Kwatermistrzostwo, Ministerstwo Spraw Wojskowych, Adjutantura Generalna i Oddział I.Szt.Gen.-

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York